

دست‌های جهادی در خدمت توسعه روستایی قزوین

گروه‌های تخصصی جهادی با اعزام نیروهای ماهر، خدمات بهداشتی و آموزشی را به روستاهای محروم استان قزوین می‌رسانند

در میان کوه و دشت‌های استان قزوین، جایی که جاده‌ها به سختی به روستاها می‌رسند و کمبودهایی همچون برق، آب و امکانات آموزشی، بهداشتی و درمانی وجود دارد، گروه‌های جهادی با اعزام نیروهای متخصص و ماهر، خدمات بهداشتی و آموزشی را به روستاهای محروم استان قزوین می‌رسانند. این گروه‌ها با اعزام نیروهای متخصص و ماهر، خدمات بهداشتی و آموزشی را به روستاهای محروم استان قزوین می‌رسانند. این گروه‌ها با اعزام نیروهای متخصص و ماهر، خدمات بهداشتی و آموزشی را به روستاهای محروم استان قزوین می‌رسانند. این گروه‌ها با اعزام نیروهای متخصص و ماهر، خدمات بهداشتی و آموزشی را به روستاهای محروم استان قزوین می‌رسانند.

■ ■ ■

جوش و خروش جهادگران در همه استان‌ها به چشم می‌خورد. در سراسر پهنه ایران، گروه‌های جهادی با تشکیلات تخصصی خود، گویی چادر امدادسانی را در گوشه‌کنار کشور گسترده‌اند. این نیروهای آماده‌باش، با تمرکز بر حوادث غیر متوقعه نظیر سیل‌های ویرانگر یا لرزه‌های خشن زمین، به سرعت در نقاط آسیب‌دیده مستقر می‌شوند. آنها با برخورداری از گروه‌های مهندسی، پزشکی و آموزشی، نه تنها نیازهای مادی، بلکه نیازهای روانی و فرهنگی جوامع آسیب‌دیده را نیز با دقت و ظرافت تأمین می‌کنند. تا جایی دوباره به پیکر مناطق محروم ببخشند.

■ شبکه خدمت در دل سنگلاخ‌ها

هوا سنگین است و صدای برخورد بیل و کلنگ در میانه کوستان، تنها موسیقی این منطقه است. در بخش کوهین، جایی که زمین‌ها با شیب‌های تند و مسیرهای ناموار به چالش کشیده می‌شوند، پروژه آبرسانی قاقازان تنها یک طرح عمرانی نیست، بلکه نبرد با خشکی است. فرمانده سپاه صاحب‌الامر (عج) استان قزوین، با نگاهی نافذ به پهنه پروژه، این مسیر دشوار را با نگاهی متفاوت می‌بیند.

■ گفت‌وگو حوریه ملکی

در دنیای پرشتاب امروز که بحران‌ها و حوادث غیر متوقعه گاهی زیر ساخت‌های رفاهی و اجتماعی جوامع را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند، حضور نیروهای واکنش سریع و در عین حال متخصص، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. در استان البرز، «بسیج سازندگی» به شبکه‌ای عظیم از جهادگران تبدیل شده که از آواربرداری در لحظات بحرانی تا آبادانی روستاهای دورافتاده و حل مسائلی اجتماعی خانواده‌های محروم، گام‌های استواری برداشته است. این جریان خدمت‌رسانی که بر پایه مردمی‌سازی و بهره‌گیری از توان محلات بنا شده، امروز الگویی کارآمد از هم‌افزایی میان خیران، دستگاه‌های اجرایی و نیروهای داوطلب ارائه می‌دهد. در این گفت‌وگو سرهنگ پاسدار محمد فلاح‌تکدر، مسئول سازمان بسیج سازندگی استان البرز، به بررسی ایجاد گسترده این خدمات، از امدادسانی در مناطق جنگی و حادثه‌دیده تا نهضت عمرانی در روستای استان و رویکردهای نوین این سازمان در گره‌گشایی از مشکلات معیشتی مردم پرداخته است.

جناب سرهنگ فلاح‌تکدر، بسیج سازندگی استان البرز امروز به عنوان یکی از بازوهای اصلی خدمت‌رسانی شناخته می‌شود. فلسفه حضور شما در عرصه‌های مختلف خدمت چیست و این گروه‌ها چگونه سازماندهی شده‌اند؟

گروه‌های جهادی بسیج، مجموعه‌ای از نیروهای جان‌پرکت هستند که در تمام عرصه‌ها و متناسب با اقتضات زمانی و مکانی، برای خدمت به مردم آماده‌اند. فلسفه ما بسیار ساده است؛ ما خود را خادم مردم می‌دانیم و در هر بحران یا حادثه‌ای که کشور را درگیر کند، بلافاصله در کنار مردم قرار می‌گیریم. سازماندهی ما در سطح محلات است. یعنی گروه‌های جهادی ما ریشه در خود محلات دارند. این ساختار باعث می‌شود در زمان وقوع حادثه، نیروهای ما نخستین کسانی باشند که در محل حاضر می‌شوند و تا زمان رسیدن نیروهای تخصصی همچون هلال احمر یا اورژانس، خدمات اولیه را ارائه می‌دهند. ما معتقدیم گروه جهادی واقعی، گروهی است که مشکلات مردم را نه از دور، بلکه در میدان و با تکیه بر ظرفیت همان محله شناسایی و رفع کند.

با توجه به تجربه شما در بحران‌ها، نقش جهادگران در لحظات اولیه حوادثی مانند حملات یا بلاهای طبیعی چگونه تعریف می‌شود؟

در لحظات نخستین یک بحران، زمان حیاتی‌ترین عنصر است. در ایام جنگ تحمیلی چه در بازه‌های ۱۲ روزه و چه رمضان، گروه‌های جهادی بلافاصله وارد میدان شدند. اولویت اول ما آواربرداری و کمک به خروج افراد از زیر آوار است. جهادگران در کنار دستگاه‌های امدادی قرار می‌گیرند تا با دست خالی هم که شده، برای نجات جان افراد اقدام کنند. این حضور بی‌تکلف، بار روانی حادثه را برای مردم کاهش می‌دهد و به جامعه آرامش می‌بخشد. ما در

آواربرداری نه فقط به عنوان نیروی کمکی، بلکه به عنوان پیشران عملیات عمل می‌کنیم. پس از مرحله امداد و نجات، بسیج سازندگی چه نقشی در بازسازی و کاهش آسیب‌های پس از بحران برای خانواده‌ها ایفا می‌کند؟ خدمت ما با پایان امدادسانی اولیه متوقف نمی‌شود. ما در مرحله تثبیت و بازسازی هم در کنار مردم هستیم. با همکاری شهرداری‌ها، بنیاد مسکن روستایی و دهیاری‌ها، برای بازسازی منازل آسیب‌دیده وارد عمل می‌شویم. هدف ما این است که خانواده‌های آسیب‌دیده احساس تنهایی نکنند. علاوه بر مسکن، اقداماتی نظیر برپایی ماکب خدمت‌رسانی، توزیع بسته‌های معیشتی و حتی تأمین لوازم التحریر برای دانش‌آموزان مناطق حادثه‌دیده را در دستور کار داریم.

یکی از رویکردهای جذاب شما، ورود به مسائلی اجتماعی مانند برگزاری جشن‌های ازدواج است. در این زمینه چه برنامه‌هایی دارید؟ بسیاری از خانواده‌ها به دلیل شرایط جنگی یا مشکلات اقتصادی، توانسته‌اند مراسم ازدواج فرزندانشان را برگزار کنند. ما برای این موضوع برنامه‌ریزی کرده‌ایم. تأمین جهیزیه برای خانواده‌های محروم از اولویت‌های اصلی ماست تا بتوانیم زمینه آغاز زندگی مشترک زوج‌های جوان را فراهم کنیم. همچنین برنامه‌های فرهنگی برای برگزاری جشن‌های ازدواج ساده و باشکوه در دستور کار است تا به مردم نشان دهیم بسیج سازندگی در تمام شئون زندگی آنها، از مسکن تا تشکیل خانواده، شریک غم و شادی‌شان است.

دستاوردهای ملموسی برای مناطق محروم استان البرز داشته‌اید؟ در حوزه زیرساختی، اقدامات ما جهشی

قرار داده بود، با تلاش‌های مداوم معتمدان محلی و گروه‌های جهادی، اکنون به ۱۴۶ روستا گسترش یافته است. این یعنی افزایش ظرفیت خدمت‌رسانی به دلیل پیگیری‌های مستمر. سردار رفیعی‌اتانی در تشریح این روند گسترده گفت: «در قالب این طرح‌ها، تاکنون ۲۴۱ کیلومتر خط انتقال اجرا شده و بیش از ۶۰ مخزن آب احداث شده است. ما بیش از ۲ هزار پروژه در دست اجرا داریم که تاکنون هزار و ۶۵۰ پروژه با موفقیت به بهره‌برداری رسیده‌است. این یعنی در هر گوشه از استان، ردپای بسیج سازندگی دیده می‌شود.» او با اشاره به اینکه قزوین در برخی شاخص‌ها رتبه نخست کشور را کسب کرده، توضیح داد که امروز قزوین به یک کارگاه بزرگ خدمت تبدیل شده‌است. با وجود تمام تهدیدها و فشارهای خارجی که کشور با آنها مواجه است، روند خدمت‌رسانی به مردم حتی برای یک لحظه متوقف نشده‌است.

جهاد خدمت‌رسانی

“

گروه‌های جهادی قزوین با تکیه بر نیروی جوان، یک گام جلوتر از دستگاه‌های اجرایی، در مناطق صعب‌العبور حضور می‌یابند تا گره‌های کور پروژه‌های عمرانی را با دست‌شان توانمند خود باز کنند. اجرای طرح‌های کلان آبرسانی با احداث صدها کیلومتر خط انتقال و مخازن ذخیره، نه تنها عطش روستاهای قزوین را فرونشاند، بلکه امید به زندگی و ماندگاری را در دل این مناطق زنده کرده‌است

مسئول سازمان بسیج سازندگی سپاه استان البرز در گفت‌وگو با «جوان»:

گروه جهادی واقعی مشکلات را با ظرفیت‌های محلی حل می‌کند

و قابل توجه بوده است. تمرکز ما بر حوزه‌های آبرسانی شرب و کشاورزی، احداث آب‌بند و سیل‌بند و زیرسازی و آسفالت راه‌های روستایی بوده است. تا به امروز، با مشارکت گروه‌های جهادی، دهیاری‌ها و خیران عزیز، توانسته‌ایم بیش از ۵۰ روستا و مسیرهای مواصلاتی آنها را بهسازی، زیرسازی و آسفالت کنیم. این یعنی تغییر مستقیم در کیفیت زندگی مردم روستایی که سال‌ها با مشکلات راه‌های نامناسب دست‌وپنچ نرم می‌کردند.

درباره پروژه‌های آبی و کشاورزی که به امنیت غذایی و معیشت کشاورزان مرتبط است، چه اقداماتی انجام شده؟ آب در مناطق روستایی مایه حیات است. ما با

■ **پل میان نیاز و پاسخ** جهاد تنها به سیمان و آهن محدود نمی‌شود. وقتی صحبت از مناطق محروم می‌شود، بحث به معیشت، آموزش و سلامت کشیده می‌شود. گروه‌های جهادی با درک عمیق از نیازهای انسانی، در کنار پروژه‌های سنگین عمرانی، به تأمین مایحتاج خانواده‌ها و حمایت از دانش‌آموزان نیز می‌پردازند. این رویکرد چندجانبه، باعث شده تا شکاف میان مناطق توسعه‌یافته و محروم، کم‌رنگ‌تر شود.

فرمانده سپاه صاحب‌الامر (عج) استان قزوین در مورد وضعیت مسکن و آرامش اجتماعی مردم، خاطر نشان کرد: «در گذشته، مردم برای مطالبه حقوق مسکن خود در مقابل ادارات تجمع می‌کردند، اما امروز با اقدامات اجرایی و حل مسائل بنیادین، این وضعیت به حداقل رسیده است. ما با مدیریت بحران و پاسخگویی، آرامش را به جامعه بازگردانیم.» او همچنین با اشاره به پروژه عظیم انتقال آب از سد طالقان که سال‌ها با موانع مختلف روبه‌رو بود، گفت: «این پروژه از آرزوهای دیرینه بود. با نگاه جهادی و پیگیری استاندارد قزوین، حتی در شرایط محدودیت منابع مالی نیز به حرکت درآمده‌ایم تا سال آینده، آب طالقان به مهرگان و دیگر مناطق برسد.»

■ **فراخوان برای سربازان ملت در مسیر دشوار** وقتی از گروه‌های جهادی صحبت به میان می‌آید، سخن از آینده و وظیفه‌ای است که هیچ‌گاه تمام نمی‌شود. بسیج سازندگی، نه یک سازمان برای کسب سود، بلکه ابزاری برای رسیدن به نقطه‌ای است که اقتصاد بازار از ورود به آنها سر باز می‌زند.

فرمانده سپاه استان قزوین با لحنی که ترکیبی از اقتدار و تواضع است، خطاب به مسئولان ارشد استان پیامی صریح دارد: «من از مجموعه مدیریتی استان می‌خواهم، هر جا پروژه‌ای سخت، دشوار و از نظر اجرایی غیرممکن به نظر می‌رسد، آن را به سربازان ملت بسپارید. احداث پل در شیب‌های تند، آسفالت راه‌های روستایی و ساخت مخازن در مناطق مرتفع، دقیقاً همان جایی است که ما با افتخار ایستاده‌ایم.»

گذر از روستاهای قزوین نشان می‌دهد، وقتی صحبت از خدمت به میان می‌آید، مرز میان وظیفه دولتی و ایثار جهادی رنگ می‌بازد و تنها یک هدف باقی می‌ماند: لبخند رضایت روستایی که پس از سال‌ها، سرانجام طعم آب شیرین را می‌چشد.

همکاری دستگاه‌های متولی نظیر منابع طبیعی و جهاد کشاورزی، پروژه‌های احداث آب‌بند و سیل‌بند را دنبال کرده‌ایم. هدف ما این است که در فصل بارش‌های شدید، آب‌های سطحی را در ارتفاعات مهار کنیم و از آن برای تأمین نیاز کشاورزان در فصول خشک استفاده کنیم. علاوه بر این، اجرای خطوط انتقال آب تا سر مزارع نیز بخش دیگری از فعالیت‌های ماست تا کشاورز عزیز ما دغدغه‌ای جز تولید محصول نداشته باشد.

شما بر مردمی‌سازی خدمات تأکید دارید. این مدل چگونه در البرز پیاده‌سازی شده است؟

ما به دنبال این هستیم که مردم را بیش از گذشته پای کار بیاوریم. گروه جهادی کارآمد، گروهی است که از ظرفیت‌های همان محله استفاده کند. یعنی وقتی مشکلی در محله‌ای وجود دارد، نباید منتظر بود که از مرکز تصمیم‌گیری شود بلکه مردم، خیران و ریش‌سفیدان همان محله باید با پشتیبانی بسیج، برای رفع آن اقدام کنند. شبکه‌سازی در محلات از برنامه‌های اصلی ماست تا مشکلات هر منطقه، با ظرفیت همان منطقه حل شود.

یکی از چالش‌های پروژه‌های عمرانی، تأمین منابع مالی است. شما چگونه توانسته‌اید بدون اتسکای صرف به بودجه‌های دولتی این حجم از کار را انجام دهید؟

در اجرای پروژه‌ها از ظرفیت‌های ترکیبی استفاده می‌کنیم: بودجه‌های محلات، دهیاری‌ها و شوراها. اما بخش مهمی از این کار با اعتماد خیران انجام می‌شود. نیروی انسانی، بزرگ‌ترین سرمایه ماست. وقتی خیران می‌بینند متخصصان و غیرمتخصصان در گروه‌های جهادی بدون دریافت هزینه و با عشق کار می‌کنند، اعتماد می‌کنند و منابع مالی لازم را تأمین می‌کنند. ما فقط نقش راهبر و ناظر را ایفا می‌کنیم تا پروژه بر اساس ضوابط فنی و مهندسی اجرا شود.

اولویت‌های پیش روی سازمان بسیج سازندگی استان البرز چیست؟

اولویت اول ما همچنان سازماندهی، پشتیبانی و آموزش است. ما امسال تمرکز ویژه‌ای بر آموزش گروه‌های جهادی داریم تا شبکه خدمت‌رسانی در محلات تقویت شود. تجربه ما در ۵۰ روستای استان نشان داده وقتی ظرفیت‌های دستگاه‌های اجرایی، خیران و گروه‌های جهادی در کنار هم قرار می‌گیرند، نتایج خیره‌کننده‌ای حاصل می‌شود. ما در سال پیش رو، این مدل هم‌افزایی را با قدرت بیشتری در محلات کبیرخوردار دنبال خواهیم کرد تا طعم شیرین خدمت‌رسانی بیش از پیش در کام مردم بنشیند.

جهادگران با حضور خود مشکلات را مرتفع و آسایش را به مناطق کم‌برخوردار هدیه می‌کنند